

VOORBEREIDINGSTIJD

20 minuten

LESTIJD

55 minuten

natuur

STOEPPLANTJES - WILD & WAARDEVOL

GROEP 7,8

LESDOEL

De leerlingen raken bekend met het verschijnsel 'stoeplantjes' (wat, waar, waardoor, waarvoor) door onderzoeken, observeren, zelf meer informatie zoeken en presenteren.

Kerdoel 39: De leerlingen leren met zorg om te gaan met het milieu.

Kerdoel 40: De leerlingen leren in de eigen omgeving veel voorkomende planten onderscheiden en benoemen en leren hoe ze functioneren in hun leefomgeving.

Kerdoel 41: De leerlingen leren iets over de bouw van planten en over de functie van hun onderdelen.

INHOUD

Vorbereiding

Kies een geschikte locatie uit, bijvoorbeeld in de wijk rondom het schoolplein. Stoepranden, goten, muren en gevels tellen ook mee. Kom niet te dicht bij woningen i.v.m. privacy. Stem af met collega's om te voorkomen dat meer groepen op dezelfde locatie aan de slag gaan. Download alle lesmaterialen. Print de werkbladen: één set per twee leerlingen. Print ook de stoeplantjes zoekkaarten, één voor elk duo. Op de zoekkaart staan 36 veel voorkomende stoeplantjes.

BENODIGDE MATERIALEN

Opzoeken en/of downloaden via buitenlesdag.nl/grotenatuurles:

- Stoeplantjes werkblad en instructie (printen)
- Stoeplantjes zoekkaarten (printen of beschikbaar maken op tablet)
- Korte PowerPoint over stoeplantjes
- Hortus-poster met 52 stoeplantjes
- Filmpje "Stoeplantjes... wild en waardevol!"

Overige, per duo:

- Stoeperkrijt (bij voorkeur twee kleuren)
- Potloden voor tekenen en schrijven (2x)
- Klembord
- Rolletje helder plakband

Tip! Zijn er tablets, gebruik die dan om de zoekbladen digitaal beschikbaar te maken, dat scheelt papier.

Print de Hortus-poster met 52 stoeplantjes af, 1x op A3-formaat (of groter indien mogelijk).

Optioneel: zijn de leerlingen al handig met apps op smartphone en tablet? Dan is het mogelijk om hier de app ObsIdentify te gebruiken om de planten ook op een andere (actuele, digitale) manier te identificeren. Zie voor uitleg de les: 'Botanisch stoeperkrijt? Gebruik een app'.

Tip! Verdeel de voorbereiding over jezelf en collega's (bij overlap met andere groepen) en eventuele hulpouders of experts van IVN of KNNV die aan deze les willen meewerken.

Inleiding

Bekijk in de klas het filmpje 'Stoeplantjes... wild en waardevol!', over aandacht voor stoeplantjes in de woon- en schoolomgeving en of ze nou echt zo belangrijk zijn, en waarom dan wel.

Optioneel: Start de korte PowerPoint over stoeplantjes met voorbeelden; zie de toelichting op buitenlesdag.nl/grotenatuurles.

Vertel de leerlingen dat ze in duo's aan de slag gaan met botanisch stoepkrijten en het onderzoeken en goed benoemen van zelf te zoeken stoeplantjes. Op het werkblad staat hoe het werkt; neem het werkblad kort met de leerlingen door. Deel dan de materialen uit. Zeg dat ze op de Hortus-poster afvinken welke van de 52 soorten ze gevonden hebben.

Aan de slag

Hang de Hortus-poster met 52 stoeplantjes op een handige plek. Loop tijdens de activiteit rond om te helpen en op de tijd te letten. Maak foto's van de plantjes met stoepkrijt-namen erbij.

Roep de leerlingen na 20 minuten weer bij elkaar. Bekijk met elkaar de werkbladen, zodat iedereen kan zien wie waarmee bezig is geweest (het is niet erg als niet alles is ingevuld). Bekijk met de stoeplantjes-poster hoeveel soorten er zijn gevonden.

Optioneel: post de resultaten van de les, zoals gevonden aantal soorten, opmerkingen en conclusies van de leerlingen met enkele leuke foto's op Instagram, Facebook of Twitter. Doe dat met '#stoeplantjes', zodat andere scholen en betrokkenen het makkelijk kunnen vinden op social media.

Reflectie

Kijk samen met de klas naar de ingevulde werkbladen (evt. opgehangen), waarbij elk tweetal heel kort mag vertellen over wat ze hebben ontdekt aan de gekozen planten. Of anders aanstippen wat te zien is op werkblad. Bespreek met elkaar of het leuk was om te doen. Waren de foto's op de zoekbladen duidelijk genoeg? Konden jullie makkelijk de naam van de plantjes vinden? Andere leerlingen kunnen reageren op elkaar of aanvullen als zij meer denken te weten. Probeer open (naar elkaar) te reageren.

Bespreek vervolgens wat we kunnen doen om wilde en verwilderde planten meer de ruimte te geven in onze stenige omgeving? [= handelingsperspectief: door die planten letterlijk meer ruimte te geven, door bijv. hier en daar een tegel weg te halen; door meer bomen te planten op bijv. het schoolplein met ruimte en aarde om de stam voor de kleine planten; door niet steeds alle planten in alle hoekjes weg te halen als ze toch niet in de weg staan; door open stukken grond op en om de school waar het water in de grond kan komen en waar planten volop mogen groeien]

Waarom willen we dat doen? [voor biodiversiteit, als waterberging, tegen hittestress, voor gezondere lucht met minder fijnstof, misschien ook omdat het leuk staat, een beter gevoel geeft...]

Werkblad met instructie

- Je werkt in duo's maar je vult elk je eigen werkblad in.
- Deze materialen heb je nodig (p.p. = per persoon):
 - 1 set werkbladen p.p.
 - 1 klembord p.p.
 - 1 potlood p.p.
 - rolletje helder plakband per tweetal
 - stoepkrijt (2 kleuren per tweetal als het kan)
- Zoek rond de school met z'n tweeën 3 of 4 verschillende soorten stoeplantjes bij elkaar in de buurt. Zoek het liefst bloeiende planten!
- De gekozen planten omcirkel je met stoepkrijt.
- Zet jullie initialen (de eerste letters van je voor- en achternaam) erbij. Zo krijgen die stoeplantjes al meer aandacht.
- Vervolgens zoekt elk van jullie één favoriet (van die 3 of 4 planten) uit om beter te bekijken. Kies elk een andere plant!
- Maak voor die plant de opdrachten op het werkblad op de volgende pagina.

Zijn er nog beestjes te zien op en rond de stoeplantjes?
Noteer ze hier als je weet wat het zijn:

.....

.....

.....

- Heb je nog tijd, probeer dan ook de namen te vinden van de andere planten. Je mag elkaar hierbij helpen.
- **Niet vergeten:** vink alle gevonden soorten af op de stoeplantjesposter van de Leidse Hortus!

Weekblad

Teken hier de bloeiwijze: zoals de bloemen aan de plant zitten, bij elkaar of verspreid of ...

Teken hier een vruchtje (waarin het zaad zit) als die er zijn. Plak er ook een echt vruchtje bij.

Teken en plak ook een zaadje als je die kunt vinden.

Teken hier een blad van onderaan de plant. Plak er ook een echt blad bij.

Teken hier één bloem met de bloemblaadjes. Plak er ook een echte bloem bij.

Onderzoek: kijk, voel, wrijf en ruik... en omcirkel kenmerken van jouw stoeplantje!

- stekelig
- kleverig
- fijn
- slap
- geurig
- plaat
- glanzend
- stevig
- klimmend
- stroof
- glad
- fors
- zacht
- zoemend
- warrig
- kaal
- harig
- veel vertakt
- sliertig
- sierlijk
- kronkelig
- sprietig
- bladkrans
- minuscuul
- gelig
- licht-
- groen
- vlekkerig
- rood-achtig
- donker-

Schrijf hier de Nederlandse naam van je stoeplantje:

← ← ← Zoek met de stoeplantjes-zoekbladen naar jouw plantje!